

Geliş: 19.07.2024
Kabul: 20.03.2025

Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğünde 2017-2023 Yılları Arasında Otopsi Yapılan Yabancı Uyruklu Vakaların Değerlendirilmesi

Evaluation of Foreign National Cases Who Were Autopsied Between 2017-2023 at Rize Forensic Medicine Branch Directorate

 Sertaç Dalgıç¹, Emin Domaç²

¹ Adli Tıp Kurumu, Akhisar Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Türkiye

² Adli Tıp Kurumu, Trabzon Adli Tıp Grup Başkanlığı, Türkiye

Öz

Amaç: Çalışmamızda; Rize ilinde ölen ve Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğünde ölü muayene ve otopsi yapılan yabancı uyruklu kişilerin verilerinin değerlendirmesi ve yabancı uyruklu ölümlerin önlenabilir nedenlerinin tespiti ile gereken tedbirlerin neler olduğu konusunda öneriler oluşturmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Temmuz 2017-Temmuz 2023 yılları arasında Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğünde otopsi yapılan toplam 787 vakanın otopsi raporları retrospektif olarak incelendi.

Bulgular: Otopsi raporları incelenen 787 vakanın 43'ünün yabancı uyruklu olduğu, olguların %90,6 (39)'sı erkek, %9,3 (4)'ü kadın olduğu, yaş ortalaması 42,9 olduğu, en çok otopsinin ağustos ayında yapıldığı, en sık ölümün kalp ve damar hastalığına bağlı (%34,9) gerçekleştiği, ikinci en sık nedenin yüksekten düşme (%11,6) olduğu tespit edildi.

Sonuç: Yabancı uyruklu şahısların ölümlerini inceleyecek çok merkezli ve daha kapsamlı çalışmaların, bölgesel önlemlerin alınmasına ve ulusal planlamaların daha doğru yapılmasına katkı sağlanacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Uyruklu Ölümler, Otopsi, Rize

Abstract

Objective: In our study; the data of foreign nationals who died in Rize province and who were examined and autopsied at the Rize Forensic Medicine Branch Office were evaluated. It is aimed to identify the preventable causes of foreign national deaths and to create recommendations on the necessary precautions.

Methods: The autopsy reports of a total of 787 cases that were autopsied at the Rize Forensic Medicine Branch Office between July 2017 and July 2023 were examined retrospectively.

Results: 43 of the 787 cases whose autopsy reports were examined were foreign nationals, 90.6% (39) of the cases were male, 9.3% (4) were female, and the average age was 42.9. Most autopsies were performed in august. The most common death was due to cardiovascular disease (34.9%), and the second most common cause was falling from a height (11.6%).

Conclusions: We believe that multi-centered and more comprehensive studies that will examine the deaths of foreign nationals will contribute to taking regional measures and making national planning more accurate.

Keywords: Foreign National Deaths, Autopsy, Rize

Nasıl Atıf Yapmalı: Dalgıç S, Domaç E. Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğünde 2017-2023 Yılları Arasında Otopsi Yapılan Yabancı Uyruklu Vakaların Değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 2025;39(1):10-16. <https://doi.org/10.61970/adlitip.1519163>

Sorumlu Yazar: Uzm. Dr. Sertaç DALGIÇ, Adli Tıp Kurumu, Akhisar Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Manisa, Türkiye

E-mail: sertacdalgic35@gmail.com

GİRİŞ

Yabancı; belirli bir devlet açısından o devletin uyruğunda olmayan kişi olarak tanımlanmaktadır. O ülkenin vatandaşlığından olmayan kişiler yabancı olarak değerlendirilebileceği gibi, mülteciler, sığınmacılar ve vatansız kişiler de yabancı olarak değerlendirilir (1). Yabancı uyruklu kişiler Türkiye'ye turizm, eğitim, çalışma gibi sebeplerin yanında daha iyi bir yaşam kurma ümidiyle göç ve sığınma gibi nedenlerden de gelmektedir. Uluslararası göçlerde 1980' li yıllara kadar kaynak ülke olan Türkiye, 2000'li yıllarda transit ve hedef ülke olmaya başlamıştır. 2011 yılından itibaren zorunlu göçün merkez ülkesi konumuna gelen Türkiye 2015 yılında dünyada en fazla mülteciye ev sahipliği yapan ülke haline gelmiştir (2,3). Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği verilerine göre 2022 yılı sonu itibarıyla dünyada en çok mülteciye halen Türkiye ev sahipliği yapmaktadır (4).

Göç ve sığınmadaki rolünün yanı sıra Türkiye coğrafik ve jeopolitik konumu sebebiyle önemli bir turizm ve çalışma merkezidir. 2023 yılı ilk beş ayında Türkiye'yi ziyaret eden yabancı sayısı 2022 yılının aynı dönemine göre %23,6 artış göstererek on dört milyonu geçmiştir (5). Türkiye'ye gelen yabancı sayısı gün geçtikçe artma eğilimindedir. Yabancı uyruklu kişi popülasyonunun bu kadar çok olduğu bir ülkede yabancılara adli olaylara karışması ve yabancı ölümlü adli olayların sık görülmesi kaçınılmazdır. Türkiye'de adli vakalarda ölen yabancı uyruklu kişilere savcılık isteğiyle adli otopsi yapılabilir (6). Rize'de ölen yabancı uyruklu kişilere de ölü muayene ve otopsi işlemleri Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğünde yapılmaktadır. Yabancı uyruklu kişilerin ölü muayene ve otopsiye gönderilme nedenlerinin incelenmesi, mültecilerin sorunları, çalışma ve turizm güvenliği açısından alınacak önlemler için önemli olacaktır. Bu nedenle çalışmamızda Rize ilinde ölen ve otopsi yapılan

yabancı uyruklu kişilerin verilerinin değerlendirmesi ve yabancı uyruklu ölümlerin önlenabilir nedenlerinin tespiti ile gereken tedbirlerin neler olduğu konusunda öneriler oluşturmak amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Temmuz 2017-Temmuz 2023 yılları arasında Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğünde otopsi yapılan toplam 787 vakanın otopsi raporları retrospektif olarak incelendi. Yabancı uyruklu olan 43 olgu çalışmaya dahil edildi. Olgular; cinsiyet, yaş, ölümün gerçekleştiği ay ve yıl, vatandaşı olduğu ülke, ölü olarak tespit edildiği yer, şehirde bulunma nedeni, ölüm nedenleri ve ölüm orijini açısından incelendi.

Çalışma gruplarının genel özellikleri hakkında bilgi vermek amacı ile tanımlayıcı analizler yapıldı. Sürekli değişkenlere ait veriler ortalama±standart sapma ve ortanca minimum ve maksimum değer şeklinde; kategorik değişkenlere ilişkin veriler ise n (%) şeklinde verildi. Hesaplamalarda hazır istatistik yazılımı kullanıldı (SPSS 22.0 Chicago, IL, USA).

Çalışma için Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Eğitim ve Bilimsel Araştırma Komisyonu'nun 30.04.2024 tarih ve 21589509/2024/116 sayılı yazısıyla bilimsel çalışma onayı alındı.

BULGULAR

Temmuz 2017-Temmuz 2023 yılları arasında Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğünde toplam 787 otopsi yapılmış olup olguların 43 (%5,4)'ü yabancı uyruklu olduğu tespit edildi. Olguların %90,6 (39)'sı erkek, %9,3 (4)'ü kadın olduğu görüldü. Olgular yaşlarına göre incelendiğinde; en küçük olgunun 19 yaşında, en büyük olgunun 76 yaşında olduğu saptandı. Yaş ortalaması 42,9 olarak bulundu. En sık ölümün 13 vakayla (%30,2) 51-60 yaş aralığında, ikinci en sık ölümün 10 vakayla

(%23,2) 21-30 yaş aralığında gerçekleştiği görüldü. İlk 10 yaş ve 81 yaş üstü vaka olmadığı tespit edildi.

Olguların Rize’de bulunma nedenleri incelendiğinde; yabancı uyruklu 27 kişinin (%62,8) çalışmak için Rize’de olduğu, 12 kişinin (%18) Rize’de ikamet ettiği, 4 kişinin (%9,3) ise turistik ve ziyaret amacıyla Rize’de olduğu tespit edildi. Çalışmak için Rize’de bulunan kişilerden 18’inin çay işçisi olarak Rize’ye geldiği, 7’sinin çeşitli işlerle uğraştığı, 2’sinin uluslararası tır şoförü olduğu öğrenildi. Olguların demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Yabancı uyruklu otopsi olgularının demografik özellikleri

Toplam	43 vaka
Cinsiyet (Kadın/Erkek)	4 / 39
Rize’de bulunma nedeni	
Çalışma	27
İkamet	12
Turist	4
Yaş (yıl)	42,9 ± 12,27 (19-76)
Yaş Grupları	
İlk 10 yaş	0 (% 0)
11-20 yaş	2 (% 4,7)
21-30 yaş	10 (% 23,2)
31-40 yaş	6 (% 14)
41-50 yaş	7 (% 16,2)
51-60 yaş	13 (% 30,2)
61-70 yaş	4 (% 9,3)
71-80 yaş	1 (% 2,3)
81 üstü yaş	0 (% 0)

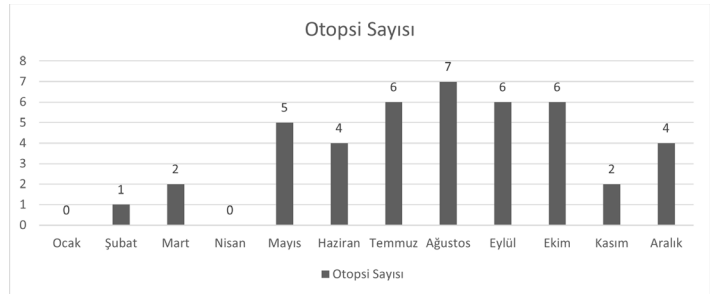
Yabancı uyruklu otopsi olgularının yıllara göre dağılımı incelendiğinde en sık vakanın 12 vakayla (%9,6) 2020 yılında gerçekleştiği görüldü. 2017 yılında temmuz ayından itibaren 6 vaka, 2018 yılında 10 vaka, 2019 yılında 5 vaka, 2020 yılında 12 vaka, 2021 yılında 3 vaka, 2023 yılında ise temmuz ayına kadar 5 vakaya otopsi yapıldığı görüldü (Tablo 2).

Tablo 2. Yabancı uyruklu otopsi olgularının yıllara göre dağılımı

Yıllar	Toplam Otopsi Sayısı	Yabancı uyruklu otopsi sayısı	Yabancı Uyruklu Otopsi Sayısının O Yıla Ait Toplam Otopsi Sayısına Oranı (%)
2017	62	6	% 9,7
2018	130	10	% 7,7
2019	146	5	% 3,4
2020	125	12	% 9,6
2021	151	3	% 2
2022	122	5	% 4
2023	51	2	% 3,9
Toplam	787	43	% 5,4

Olguların büyük çoğunluğuna (%79) mayıs ve ekim ayları arasında otopsi yapıldığı saptandı. En çok otopsinin ağustos ayında yapıldığı, ocak ve nisan aylarında yabancı uyruklu hiçbir vakaya otopsi yapılmadığı tespit edildi (Tablo 3).

Tablo 3. Olgulara otopsi yapılan ayların dağılımı

Yabancı uyruklu ölüm olgularının mensup oldukları ülkelere bakıldığında; ilk sırayı 34 vaka (% 79) ile Gürcistan almaktadır. İkişer vakayla Azerbaycan (%4,6), Afganistan (%4,6) ve İran (%4,6) vatandaşlarına ve birer vakayla Suriye (%2,3), Türkmenistan (%2,3) ve Özbekistan (%2,3) vatandaşlarına otopsi yapıldığı saptandı.

Ölüm olayının gerçekleştiği yerler incelendiğinde; en çok ölümün %41,8 oranla ev ortamında gerçekleştiği görüldü. Hastane ortamında gerçekleşen ölümlerin oranı %27,9, çaylık arazisinde gerçekleşen ölümlerin oranı ise %18,6 olduğu tespit edildi (Tablo 4).

Tablo 4. Olguların ölü olarak tespit edildiği yerlere ait veriler

Ölümün Tespit Edildiği Yer	Vaka sayısı	Oran
Ev	18	% 41,8
Hastane	12	% 27,9
Çaylık	8	% 18,6
Sudan çıkarılan	3	% 7
Araç içi	2	% 4,6

Yabancı uyruklu ölüm olgularının ölüm orijini incelendiğinde; ölümler en sık 20 vaka (%46,5) ile kaza orijinli olup, bunu 19 vaka (%44,1) ile doğal orijinli ölümler izlemektedir. İncelenen süre aralığında 3 intihar (%7) ve 1 cinayet (%2,3) olayı gerçekleştiği saptandı.

Olguların ölüm nedenlerine göre dağılımı incelendiğinde en sık ölümün kalp ve damar hastalığına bağlı (%34,9) gerçekleştiği görüldü. İkinci en sık nedenin yüksekte düşme (%11,6) olduğu tespit edildi (Tablo 5). Yüksekte düşerek ölen vakaların %60'ının çay arazisinde ilkel teleferikten, %40'ının ise çalışırken inşaattan düştüğü belirlendi.

Tablo 5. Olguların ölüm nedenlerine göre dağılımı

Ölüm nedeni	Vaka sayısı	Oran
Kalp ve damar hastalığı	15	% 34,9
Yüksekte düşme	5	% 11,6
Trafik kazası	4	% 9,3
Etanol zehirlenmesi	4	% 9,3
Non travmatik beyin kanaması	4	% 9,3
Ası	3	% 7
Suda boğulma	3	% 7
Uyuşturucu madde	1	% 2,3
Metanol zehirlenmesi	1	% 2,3
Ateşli silah yaralanması	1	% 2,3
Covid 19	1	% 2,3
Böcek ısırması	1	% 2,3

TARTIŞMA

Türkiye'nin Doğu Karadeniz bölgesinde bulunana Rize, çay üretimi ve turizm ile öne çıkan bir şehirdir. Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre 2007 yılında Rize'yi ziyaret eden yabancı turist sayısı 57.975 iken

2022 yılında yabancı turist sayısının 134.928 olduğu görülmektedir. Rize'yi ziyaret eden yabancı turist sayısı pandemi dönemi hariç her geçen yıl artmaktadır (7). 2009 yılında Rize'de ikamet ve çalışma iznine sahip 189 yabancı uyruklu kişi bulunurken, 2022 yılında ikamet ve çalışma iznine sahip kişi sayısı 1620 olarak tespit edilmiştir (8). Tüm ülkemizde olduğu gibi Rize şehrinde de turizm ve çalışan sayıları açısından yabancı popülasyonunda hızla artış olmaktadır.

Rize şehrinin en önemli tarımsal ürünlerinden biri ve en önemli geçim kaynağı çaydır. Rize'de tarımsal gelirin % 98'ini çay tarımı oluşturmaktadır ve Rize çay üretiminde Türkiye'de birinci sıradadır (9). Çay hasadı yılda üç sürüm şeklinde Mayıs ve Eylül ayları arasında yapılmaktadır. Çay üretiminde yerli halkın yanında yaygın olarak Gürcistan vatandaşı mevsimlik tarım işçileri çalışmaktadır. Gürcistan vatandaşları ülkemize pasaport ihtiyacı olmadan kimlik kartıyla girebilmekte ve 90 gün süresince çalışma izni almadan çalışabilmektedirler (10). Son yıllarda ise Gürcistan vatandaşlarının yanı sıra başka milletlerden işçilerinde yaz aylarında çay hasadı için Rize'ye geldiği görülmektedir. Uluslararası göç istatistiklerine göre 2022 yılında 313 yabancı uyruklu kişinin Rize'ye göç ettiği bildirilmiştir (11). Yabancı çalışma izin istatistiklerine göre ise 2021 yılında Rize'de 115 yabancıya çalışma izni verildiği görülmektedir (12). 2016 yılında Türkiye'de çalışma izni ile bulunan 56.591 yabancından, Gürcistan vatandaşları 8.014 kişi ile ilk sırada, Suriye vatandaşları 7.053 kişi ile ikinci sırada yer almaktaydı. 2021 yılında ise 4.173 kişiyle Gürcistan 7. sırada yer alırken 91.500 kişi ile Suriye ilk sıraya çıkmıştır (12).

Temmuz 2017 ve Temmuz 2023 yılları arasında Rize Adli Tıp Şube Müdürlüğünde toplam 787 otopsi yapılmış olup olguların 43 (%5,4)'ü yabancı uyrukludur. Literatürde ülkemizde yabancı uyruklu kişilere yapılan otopsileri inceleyen çeşitli çalışmalar vardır. Bu

çalışmalarda, yabancı uyruklu otopsi sayısının toplam otopsi sayısına oranının birbirinden farklılık gösterdiği görülmektedir. 1999-2008 yılları arasında Ankara'da yapılan bir çalışmada yabancı uyruklu otopsi sayısının toplam otopsi sayısına oranı % 0,47, 2010-2015 yılları arasında Ankara'da yapılan bir başka çalışmada %2,3, İstanbul'da 1998-2002 yılları arasında yapılan bir çalışmada ise % 2,8 olduğu bildirilmiştir (6,13). 2015-2020 yılları arasında İzmir'de yapılan bir çalışmada bu oran %5,4, Antalya'da 2006-2010 yıllarını kapsayan bir çalışmada %15,4, Muğla'da 2013-2018 yıllarını kapsayan bir çalışmada ise %17,7 olarak belirtilmiştir (14,15,16). Şehrin büyük şehir olması, sanayi ve tarım faaliyetleri, iş imkanları, sahil şeridinde ve turizm yönünden aktif olması gibi faktörler gelen yabancı sayısını, dolayısıyla yabancı ölüm istatistiklerini de etkilemektedir.

Yabancı uyruklu ölümlerinin cinsiyet dağılımı incelendiğinde; çalışmamızda olguların %90,6 (39)'sı erkek, %9,3 (4)'ü kadındır. Erkek/kadın oranı 9,75 olarak tespit edildi. Literatürde yabancı uyruklu otopsi olgularında erkeklerin kadınlara göre daha fazla öldüğü ve bu oranın erkekler için ortalama %50-75 aralığında değiştiği bildirilmektedir (6,16,17). Çalışmamızda literatürle uyumlu şekilde otopsi yapılan yabancı erkek oranının daha fazla olduğu görüldü. Ancak otopsi yapılan yabancı erkek oranının diğer çalışmalara göre daha yüksek oranda olduğu tespit edildi.

Yabancı uyruklu ölümlerinin yaşları incelendiğinde; yaş ortalamasının 42,9 olduğu, en sık ölümün 51-60 ve sonra 21-30 yaş aralıklarında olduğu belirlendi. Muğla'da 2013-2018 yıllarını kapsayan bir çalışmada yabancı uyruklu ölümlerin yaş ortalaması 44,9 olduğu ve en sık 40-80 yaş aralığında yabancı ölümlerin gerçekleştiği bildirilmiştir (15). Çalışmamızda; 51-60 yaş aralığındaki yabancı bireylerin yaş grubu özelliklerine uyumlu olarak genellikle kalp ve damar hastalığı neticesinde öldüğü tespit edildi. 21-30 yaş

aralığındaki yabancı bireylerinse daha sık çalışma amacıyla geldiği ve genellikle iş kazaları neticesinde öldüğü görüldü.

Çalışmamızda; yabancı uyruklu ölüm vakalarına en sık yaz aylarında otopsi yapıldığı tespit edildi. Olguların %79'una mayıs ve ekim ayları arasında otopsi yapıldığı, en sık otopsinin ağustos ayında olduğu görüldü. Turizm ve çay işçiliği açısından yabancı popülasyonun arttığı yaz aylarında yabancı ölüm oranının artması beklenen bir durumdur. Muğla'da ve Antalya'da yapılan çalışmalarda en sık otopsinin eylül ayında, Ankara'da yapılan bir çalışmada ise en sık otopsinin ekim ayında yapıldığı bildirilmiştir. Literatürde ortak olarak kış aylarında yapılan otopsi sayısının düşük olduğu görülmektedir. Çalışmamızda yabancı uyruklu ölümler için yıllar arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edildi. Literatürde yabancı ölümlerin yıllar geçtikçe özellikle göç ve sığınmacılara bağlı olarak arttığı bildirilmiş olsa da Rize için yıllar içerisinde anlamlı bir artış olmadığı görüldü.

Çalışmamızda, 43 otopsi olgusunun 7 farklı uyruktan oldukları belirlendi. Olguların %79'unun Gürcistan vatandaşı olduğu görüldü. Literatüre bakıldığında Muğla'da yapılan bir çalışmada en sık İngiliz vatandaşı, Antalya'da yapılan bir çalışmada en sık Alman vatandaşı, Denizli ve Ankara'da yapılan çalışmalarda ise en sık Suriye vatandaşlarının öldüğü bildirilmiştir (15,16,17,18). Şehirlerin kendi iç özelliklerine göre yabancı turist ve yabancı işçilerin uyrukları değişebilmekte olduğu görülmektedir. Doğu Karadeniz'de yer alan Rize, Gürcistan'a ve Sarp sınır kapısına yakın bir konumdadır. Bu nedenle Gürcistan vatandaşlarının Rize'ye ziyareti ve dolayısıyla ölüm oranının daha fazla olması beklenen bir durumdur. 2017-2020 yılları arasında ölümlerin hepsi Gürcistan uyruklu kişilerdir. Geri kalan 6 farklı milletten olgunun 2020 yılından sonra öldüğü dikkat çekicidir. Bu durum Rize'ye farklı milletlerden gelen yabancı oranının

arttığını düşündürmektedir.

Ölümün tespit edildiği yerler değerlendirildiğinde; evde ölü bulunmanın ilk sırada, hastane ortamında ölümün ikinci sırada olduğu belirlendi. Ankara’da yapılan bir çalışmada en sık hastanede ölümün gerçekleştiği, Antalya’da yapılan bir çalışmada ise en sık otelde ölümün gerçekleştiği, ikinci sırada hastanede ölümün gerçekleştiği bildirilmiştir. Rize’de çay arazileri yaygın olarak bulunmaktadır. Rize’de çay tarımı 49.960 hektarlık alanda yapılmaktadır ve tarım alanlarının %90’ını çay oluşturmaktadır (9). Yabancı uyruklu ölümlerin %18,6’sının çay arazilerinde meydana gelmiş olması Rize ili için dikkat çekicidir.

Çalışmamızda, otopsiyi yapılan yabancı uyrukluların en sık kalp ve damar hastalığı nedeniyle öldüğü belirlendi. Kalp ve damar hastalığı nedeniyle otopsi yapılan yabancıların en sık 51-60 (%53,3) yaş grubunda öldüğü ve tamamının erkek olduğu tespit edildi. Literatürde; yurt içinde ve yurt dışında yapılan çeşitli çalışmalarda da en sık ölüm nedeni olarak kalp ve damar hastalıklarını bildiren birçok çalışma vardır (6,19,20). İkinci en sık ölüm nedeninin yüksekten düşme olduğu tespit edildi. Yüksekten düşme vakalarının tamamı erkekti. Yüksekten düşerek ölen vakaların %60’ının çay arazisinde ilkel teleferikten düşme şeklinde gerçekleştiği tespit edildi. Ölüm nedenleri sıralamasında daha sonra trafik kazaları, etanol zehirlenmesi, travmatik olmayan beyin kanaması, suda boğulma ve ası gelmektedir. Literatürde özellikle deniz turizmi ile öne çıkan şehirlerde yapılan çalışmalarda suda boğulmaların en sık ölüm nedeni olduğu bildirilmiştir (15,16). Rize şehri de deniz kenarı olmasına ve birçok akarsuyu sınırları içinde barındırmasına rağmen suda boğulmaların tüm ölümlerin %7’sini oluşturduğu tespit edildi. Diğer çalışmaların birçoğunda bizim çalışmamıza benzer şekilde kalp ve damar hastalıklarından sonra en sık ölüm nedeni olarak yüksekten düşmeler ve trafik kazalarının geldiği görüldü.

Ölümlerin orijini incelendiğinde; ölümlerin %46,5 ile en çok kaza sonucu gerçekleştiği tespit edildi. Yüksekten düşme, trafik kazaları ve suda boğulmaların en sık kaza nedenleri olduğu görüldü. Doğal ölümlerin ise kazalar ile neredeyse eşit seviyede (%44,1) gerçekleştiği görüldü. Literatürde bazı çalışmalarda kazaların bazı çalışmalarda ise doğal ölümlerin en sık orijin nedeni olduğu bildirilmiştir (19,20). Çalışmamızda intihar ile ölümlerin tamamının ası neticesinde gerçekleştiği tespit edildi. Bir cinayet vakasının da ateşli silah ile gerçekleştiği görüldü.

Yabancı uyruklu ölüm olgularının tamamının otopsilerinde toksikolojik, histopatolojik ve biyolojik inceleme için örnekler alınmış ve incelemeye gönderilmiştir. Toksikolojik inceleme için kan, göz içi sıvısı, mide içeriği, safra, idrar veya mesane yıkama sıvısı, karaciğer ve böbrek parçaları alınmış olup etanol, metanol, uyutucu, uyuşturucu, uyarıcı madde ve sistematik ilaç analizi yapılmıştır. Vakaların %18,6’sının kanında etanol olduğu, bir vakada metanol ve bir vakada da sentetik kannabinoid 5F-ADB bulunduğu belirlendi.

Çalışmamızda yabancı uyruklu olmayan kişilere ait veriler analiz edilmediği için istatistiksel karşılaştırma analizi yapılmamıştır. Çalışmamızın tek merkezli olması ve yabancı uyruklu olmayan vakaların analiz edilmemesi çalışmamızın kısıtlılığıdır.

SONUÇ

Ülkemize çalışmak için gelen yabancı uyruklu vatandaşların bölgesel ve uluslararası çeşitli faktörler nedeniyle farklılaştığı görülmektedir. Rize’ye göç eden ve çalışma izni alan yabancı sayısı yıllar içinde çok değişmese de gelen yabancıların farklı ülke vatandaşları olmaya başlaması dikkat çekmektedir. Yabancı uyruklu ölümlerin %18,6’sının çay arazilerinde meydana gelmiş olması Rize ili için çay işçiliği alanında daha detaylı ve özel önlemler alınması gerektiğini göstermektedir.

Yüksekten düşerek ölen vakaların %60'ının çay arazisinde ilkel teleferikten düşme şeklinde gerçekleşmesi çay sektöründe modernleşmenin ve güncel uygulamaları kullanmanın güvenlik açısından önemini göstermektedir.

Türkiye'nin önemli bir gerçeği olan yabancı uyruklu kişilere ait ölü muayene ve otopsileri inceleyen çok merkezli ve daha fazla vaka içeren çalışmaların, yabancı uyruklu ölümlere ilişkin daha doğru veriler sağlayacağı ve bu sayede bölgesel ve ulusal olarak daha doğru çözüm önerileri sunulabileceğini düşünmekteyiz.

Bildirimler

Çıkar çatışması

Yazarlar bu makale ile ilgili herhangi bir çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal destek

Yazarlar bu makale ile ilgili herhangi bir malî destek kullanımı bildirmemişlerdir.

KAYNAKLAR

1. Ergül E. Uluslararası Hukuk Ve Türk Mevzuatında Yabancı Kavramı Ve Türleri, Türk İdare Dergisi 2012, 475: 213-28.
2. Nizam Ö.K, Gül S.S. Türkiye'deki Suriyelilerin Sosyolojik Yabancı Olarak Ele Alınması Üzerine Eleştirisel Bir Değerlendirme, SDU Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2019, 47/2: 97-115.
3. Erdoğan MM, Kaya A. Türkiye'nin göç tarihi: 14. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Türkiye'ye göçler. İstanbul Bilgi Üniversitesi, 2015, İstanbul.
4. Cetin S, Gedikbas M, Gedikbas SS. Evaluation of foreign national cases applied to Tokat Gaziosmanpasa University Hospital Forensic Medicine Department, 2014-2022, International Journal of Legal Medicine (2024), <https://doi.org/10.1007/s00414-024-03246-8>.
5. T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Sınır İstatistikleri Aylık Bülteni, 2023, <https://yigm.ktb.gov.tr/TR-338403>.
6. Uzun I, Celbis O, Baydar CL, Alkan N, Arslan MN. Foreigners Dying in Istanbul. J Forensic Sci, 2009;

54(5): 1101-1104.

7. T.C Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Turist İstatistikleri, <https://rize.ktb.gov.tr/TR-341873/turist-istatistikleri.html>.
8. Türkiye İstatistik Kurumu Nüfus İstatistikleri Portalı, Yabancı Nüfus Büyüklüğü, <https://nip.tuik.gov.tr/?value=YabancıNüfusBuyuklugu>.
9. T.C Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü, <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge/Belgeler> 2023 temmuz.
10. Ulukan NC, Ulukan U, Çay Tarımı Ve Göçmen Emeği; Doğu Karadeniz'de Gürcü İşçiler, Current Debates in Labour Economics and Industrial Relations, 22:101-111.
11. Türkiye İstatistik Kurumu, Uluslararası Göç İstatistikleri, 2023, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Uluslararası-Goc-Istatistikleri-2022-49457>.
12. T.C Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Yabancıların Çalışma İzinleri, 2021 <https://www.csgb.gov.tr/media/90062/yabanciizin2021.pdf>.
13. Akar T., Demirel B., Değirmenci B., Dursun S., Yağan M., Ünal B. The Autopsies of Non Turkish Citizens in Ankara Between 1999 2008. IV th Mediterranean Academy of Forensic Sciences Meeting, 2008.
14. Tunçez F. T., Ozbay S., Ersen G., Tokdemir M., Karadeniz Z. Evaluation of autopsied refugee deaths in Izmir, Turkey. Medicine, Science and the Law. 2022; 62(3):199-205.
15. Erbaş M, Balcı Y, Kadı G. Muğla Adli Tıp Şube Müdürlüğünde 2013-2018 Yılları Arasında Otopsi Yapılan Yabancı Uyruklu Cesetlerin Değerlendirilmesi, Türkiye Klinikleri J Foren Sci Leg Med. 2020;17(3):209-16.
16. Demir İ. Antalya'da Yabancı Uyruklu Ölümünün Değerlendirilmesi, Uzmanlık Tezi, 2012, Antalya.
17. Akar T, Demirel B, Değirmenci B, Dursun S, Yağan M, Ünal B. The autopsies of non-Turkish citizens in Ankara between 1999-2008. Antalya, 4th Mediterranean Academy of Forensic Sciences Meeting, 2009.
18. Baltacı AS. Denizli İlindeki Yabancı Uyruklu Adli Olguların İncelenmesi, Uzmanlık Tezi, 2023, Denizli.
19. Verropoulou G, Tsimbos C. Mortality by Cause of Death Among Immigrants and Natives in a South European Country: The Case of Greece, 2011. J Immigrant Minority Health, 2016; 18: 337-344.
20. Pena MSB, Bernabe-Ortiz A, Carillo-Larco RM, Sanchez JF, Quispe R, Pillay TD, Malaga G, Gilman RH, Smeeth L, Miranda JJ. Migration, urbanisation and mortality: 5-year longitudinal analysis of the Peru Migrant Study. J Epidemiol Community Health, 2015; 69(7): 715-718.